

Alkol ürünleri satışı için işletmenin öz denetim programı

Alkol Yasası (2010:1622) 8. Bölümünün 8. Maddesi 8. fıkrası

Öz denetim programı hakkında bilinmesi gerekenler

Tüketicilere hafif bira satmayı düşünüyorsanız, butiğinizdeki satışın ya da restoranınızdaki servisin Alkol Yasası (2010:1622) kurallarına uygun olduğunu kendiniz kontrol etmelisiniz. Yasa kurallarına uyulduğunun teminat altına alınması için, kontrol işlemini işyerinize uygun olan öz denetim programınızda belgelendirmeniz gerekir. Öz denetim programı oluşturulmasından ticari işletmeci, yani faaliyetin sahibi olarak siz sorumlusunuz. Programda, diğer hususların yanında, Alkol Yasası kuralları hakkında personelin nasıl bilgilendirileceği ve hafif bira satışıyla ilgili uygulanacak rutinleri belirtilmelidir.

Öz denetim programı, işletmeci olarak denetiminizi yapmakta size destek sağlar ve denetime ilişkin belediye için önemli bir belgedir. Alkol Yasası kurallarına uymamanız halinde belediye tarafından satış yasağı kararı verilebilir ya da uyarı alırsınız. Öz denetim programınız olmaması durumunda da aynı şey geçerlidir.

Alkol satma/servis etme izniniz var mı? Bu durumda öz denetim programına gerek yoktur, çünkü zaten alkol satma/servis etme izni konusunda Alkol Yasası kurallarını yerine getirmektesiniz

Satış yeri

Satış yerinin adı	Sokak, cadde adı	
Posta kodu ve bölge	E-posta	
İrtibat kişisi	Telefon	Çalışan sayısı

İşyeri sahibi

Firma adı (A.Ş., Ticaret Şirketi, şahsi firma vs.)	Şirket tescil no / kimlik no
--	------------------------------

Hafif bira satışı için öz denetim programınızın neleri içerebileceği konusunda aşağıda bir öneri yer almaktadır. Başlık altındaki yardımcı metin yasadaki satış kurallarını, işaretlenecek kareler ise öz denetiminizde size destek olabilecek rutinler konusunda önerileri göstermektedir. Bunlar satış kuralları olmayıp, siz ve personelinize yardımı ve bilinmesinde yararlı olabilecek enformasyon ip uçlarıdır.

Yaş sınırı ve yaş kontrolü

Hafif bira satışı yapan ya da veren kişi, müşterinin 18 yaşını doldurduğundan emin olmalıdır. 18 yaşın altındakilerin hafif bira satın alamamasından bu ürünü teslim eden kişi ya da personel kişisel olarak sorumludur. Başka bir deyişle, 18 yaşın altındakilere hafif bira satan ya da veren kişi, para ya da en fazla altı ay hapis cezasına çarptırılır. Kasa çalışanı, müşterinin yaşı konusunda tereddüt içindeyse, müşteriden kimlik göstermesini istemelidir. Müşterinin 18 yaşını doldurduğundan emin olmanın bir yolu ise 25 yaş altında görünen her müşteriden kimlik göstermelerini istemektir. Müşteri 18 yaşını doldurmamış ise ona hafif bira satılamaz ya da verilemez. Hafif biranın müşteri tarafından 18 yaşını doldurmamış birisine teslim edileceği şüphesini doğuran özel bir gerekçe olduğunda da bu müşteriye ürün satılması/verilmesi yasaktır.

Yaş kontrolüne ilişkin satış yerinde hangi rutinler mevcuttur?

- Müşterinin 18 yaşını doldurduğundan emin değilsek kimlik gösterilmesini isteriz.
- Müşterinin yaşını kimlikteki doğum tarihi üzerinden kontrol ederiz.
- Yaş kontrolünü kolaylaştırmak için kullanılan bir yaş listesi (afiş) mevcuttur.
- Personele ____ yaş altında görünen her müşteriden kimlik sormalarını tavsiye ediyoruz.
- Müşteri 18 yaşından büyük olduğunu kanıtlayamaz ise ona ürün satmayı reddederiz.
- Müşteri talep edildiğinde kimliğini göstermez ise ona ürün satmayı reddederiz.
- Personel, hafif biranın 18 yaşından küçük olanlara verileceğinden şüphelenirse ürün satmayı reddederiz.
- Müşteri ısrarla itiraz ederse şef ya da başka sorumlu çağrılır.
- Başka husus:

Ürünün internet butiğinde satışı durumunda yaş kontrolüne ilişkin hangi rutinler mevcuttur?

- İnternet butiğinde satış yapmıyoruz.
- Bize ait internet butiğinde yapılan alımlarda yaş kontrolü banka kartı v.s. ile yapılır.
- Başka husus:

Personelin, yaş kontrolü şartını nasıl uyguladığını takip etmek için herhangi bir rutininiz var mı? Var ise hangisi?

Örneğin, müşterinin kimlik gösterememesi türünden problemlilerde nasıl davranıyorsunuz?

- Personeli, hafif bira satışı sırasında ortaya çıkabilecek riskler konusunda bilgilendiriyoruz ve bu riskler karşısında nasıl davranılacağı önerilerinde bulunuyoruz.
- Personeli, anlaşmazlıklarda davranış şekilleri konusunda eğitiyoruz, bu eğitim yaş sınırı ve kontrolü bilgilendirmelerini de kapsamaktadır.
- Başka husus:

Yaş sınırı hakkında bilgiler

Satış yerinde yaş sınırıyla ilgili olarak müşterilere yönelik net bilgilerin yer alması olumludur. Yaş sınırı konusunda bilgi vermek ve aynı zamanda personelin yükünü hafifletmenin bir yolu satış yerine tabela ve afişler asmak ve bulundurmaktır.

Tabela ve afişler örneğin şuralara konabilir

- kasa yanına
- ürünlerin bulunduğu rafların yanına
- giriş kapısı üzerine
- vitrin camı üzerine.

Personel desteği ve eğitimi

Perakendecilik sektöründe hafif bira satan bir ticari işletmeci, personelin hafif bira satışıyla ilgili olarak gerekli bilgiye sahip olmalarını sağlamalıdır. Alkollü içecek satışlarıyla ilgili genel kurallar ise hem hafif bira satışı yapılan butiklerde hem de hafif bira servis edilmesinde geçerlidir.

Bu kurallara uyulmasından ticari işletmeci sorumludur, ama kasa personelin satış sırasında şahsi sorumluluğu da vardır. Kasada çalışan ve hafif bira satan tüm personelin, satışla ilgili kişisel cezai sorumluluğunu da bilmeleri önem taşır.

Personeliniz hafif bira satışıyla ilgili olarak yaş kontrolü şartı, şahsi cezai sorumlulukları ve diğer yasal yönergeler konusunda ne şekilde bilgilendirilmekte ya da eğitilmektedir?

- İşe yeni personel alınacağıında
- Personel toplantısında
- Dahili eğitimde
- Harici eğitimde
- Bilgilendirme-eğitim materyalinde
- Başka husus:

Personeliniz hafif bira satışıyla ilgili olarak yaş kontrolü şartı ve diğer yasal yönergeler konusunda ne kadar sıklıkla bilgilendirilmekte ya da eğitilmektedir?

- İşe yeni personel alınacağıında.
- Yılda en az bir kez.
- Personele bilgilendirme ve eğitimin hangi tarihlerde verildiğinin not edildiği bir çizelge kullanılmaktadır (bkz. ek belge 2).
- Başka husus:

Genç personele özel destek

Hafif bira satan kasa personelinin yaşına ilişkin hiçbir şart yoktur. Öte yandan, personelin yasayı anlamış ve benimsiyor ve 18 yaş altındakilere hafif bira satmayı reddetme yetkisine sahip olması gereklidir. Genç personel için bu sıklıkla güçlüğün doğuran bir durumdur.

Hafif bira satışı sırasında ortaya çıkacak güçlüklerin üstesinden gelebilmeleri için genç personele hangi tür özel destekler vermektedir?

- Genç personel, tüm çalışma süresi boyunca deneyimli personelden destek alabilir.
- Güç durumlarla başedebilmek için genç personel ekstra eğitim ve destek alabilir.
- Başka husus:

Test alımına ilişkin bilgiler

Satış yerlerinin , yaş kontrollerinde sağlam rutinlere sahip olup olmadıklarını anlamak için belediyenin buralarda test alımı yapma hakkı vardır. Bu durumda, 18 yaşını doldurmuş ve genç görünümüne sahip bir kişi o satış yerinde kimlik göstermeden tütün ürünü alınıp alınmayacağını test eder. Amaç yaş kontrolü rutinlerinin iyileştirilmesidir.

Satış yerinize test alımı için bir görevlinin gelebileceği konusunda personelinizi bilgilendirmeyi **aklınızda bulundurun !**

Aykırı durumlar

Satışın kontrolünüzde olması ve ayrıca personelinizin kurallara riayet etmelerini sağlamanız gerekmektedir. Ortaya çıkabilecek hataları gidermeniz önemlidir. Alkol Yasasındaki ilgili yönergelere riayet edilmezse , satış yasağı getirilebilir ya da uyarı verilebilir. Kendinize destek olması amacıyla, bir hata ortaya çıktığında buna karşı hangi önlemleri almış olduğunuzu belgelendirebilirsiniz. O zaman hatanın giderilmiş olup olmadığını daha kolayca takip de edebilirsiniz.

Yasadaki kurallara ya da öz denetim programına riayet edilmemesi gibi hatalar ortaya çıktığında hangi önlemler alınmaktadır?

- Personel tarafından satış kuralları gözden geçirilir.
- Bilgilendirme materyali istemek için belediyeye irtibata geçeriz.
- Hafif bira sadece özel bir kasada ve deneyimli personel tarafından satılır.
- Hafif bira satışı günün belirli saatlerinde yapılmaktadır.
- Başka önlem:

İmza

Yer ve tarih

İmza (firma temsilcisi)

Açık ad ve soyad

Alkol Yasasından (2010:1622) alıntı

Öz denetim

5. Bölüm 5. Maddenin 3. ve 4. fıkraları

Perakendecilik sektöründe hafif bira satışı yapan kişi , satışın yapılacağı bölge belediyesine bildirimde bulunmalıdır. Bu bildirimden önce satışa başlanamaz.

Perakende sektörü içinde hafif bira satışı yapan ticari işletmeci, satış hakkında özel bir kontrol (öz denetim) programı olmalıdır ve personelin satışla ilgili gerekli bilgileri edinmesinden sorumludur. Öz denetim için özel bir program oluşturulmalıdır.

8. Bölüm 8. Maddenin 3. ve 4. fıkraları

Hafif bira servisi yapmayı düşünen kişi , satışın yapılacağı bölge belediyesine bildirimde bulunmalıdır. Bu bildirimden önce servis faaliyetine başlanamaz. Belirtilen bu husus, 1. Madde a) ile b) fıkralarında yer alan durumlarda ya da alkol servis izni olanlar için geçerli değildir.

3. fıkra gereğince bildirimde bulunma yükümlüsü, servis faaliyetinin kontrolünü (öz denetim) yapmaktan da sorumlu tutulur.

İlgili kurumlar

Folkhälsomyndigheten Alkol Yasasına ve ilgili yönergelerine uyumu denetleyen kurumdur. *Valilik*, il sınırları dahilinde belediyeler üzerinde denetim yapmaktan sorumludur ve faaliyetleri konusunda tavsiyelerde bulunur. *Belediye ve polis teşkilatı* hafif bira ticaretinde bölgesel ve doğrudan denetimden sorumludur. *Polisin* esas görevi suç işlendiğinde müdahale etmek iken, *belediyenin* görevi kurallar sistemine gelecekte riayet edileceğini teminat altına almaktır.

Pazarlama

Pazarlama konularında ve hafif bira satışı yapılan yerlerinde denetim yapan organ Tüketiciler Dairesidir.

Hafif biranın satış yeri dışında ve içinde pazarlamasının yapılması serbesttir. Satış yeri dışında bir tabela, afiş ve benzeri şeyler bina cephesine monte edilmiş ya da giriş kapısının birkaç metre mesafesine yerleştirilmiş olabilir. Hafif bira reklam ve pazarlaması zorlayıcı, yönlendirici ya da hafif bira içimini teşvik edici olamaz. Reklam şekli dikkati çekici ya da hafif bira içmeyi teşvik edici de olamaz. Örneğin ürünün büyük boyutta gösterimi gibi pazarlama ortam içinde hakim bir unsur haline getirilemez. Ayrıca, çocuk ve 25 yaş altındaki gençlere yönelik olamaz ve onları betimleyemez.

Daha geniş bilgi

Alkol Yasası ve ilgili yönergeleri hakkında daha geniş bilgi için belediyenizle irtibat kurunuz.

Gnesta Kommun, Miljöenheten, 646 80 Gnesta, 0158-275 000

miljoenheten@gnesta.se

Besöksadress: 0158-275 000

Yaş sınırı afişleri ve Alkol Yasasında hafif bira satışı kurallarıyla ilgili eğitim – bilgilendirme materyalini Folkhälsomyndigheten internet sitesinden sipariş edebilirsiniz, www.folkhalsomyndigheten.se

